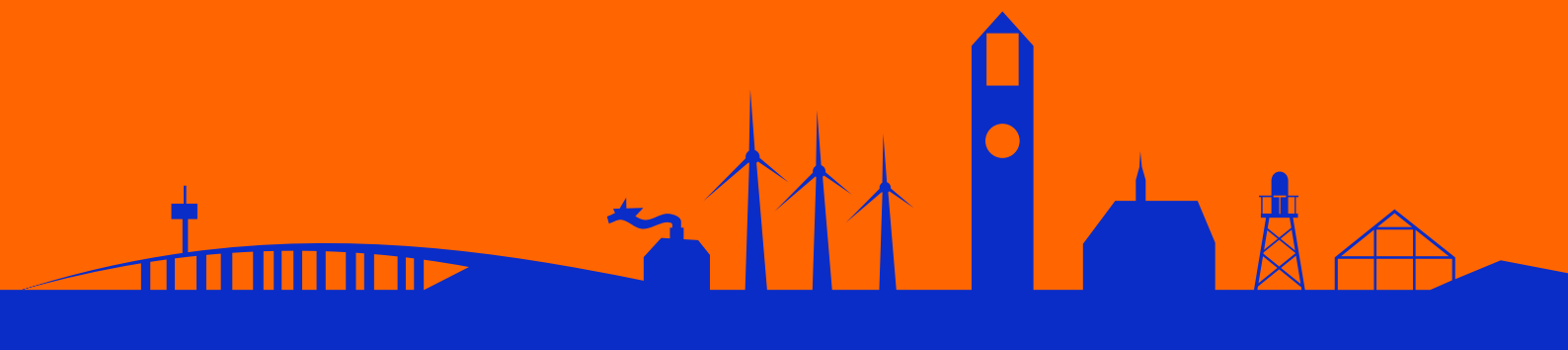

Noordoostpolder **Klaar voor de** **toekomst.**

Verkiezingsprogramma 2026-2030

VVDNOORDOOSTPOLDER.NL

Voorwoord

Noordoostpolder is een aantrekkelijk gebied om te komen wonen, ondernemen en recreëren. We zijn de grens van 50.000 inwoners inmiddels gepasseerd, en het einde van de groei is nog niet in zicht. Dit vraagt om een gemeente die meebeweegt met de tijd, die zorgt voor een passend voorzieningenniveau, en een gemeente die inwoners en ondernemers ondersteunt waar nodig, maar ruimte geeft, meedenkt en faciliteert waar mogelijk.

De inzet van VVD Noordoostpolder voor de komende vier jaren is investeren in de sterke samenleving van de toekomst. Groei betekent namelijk niet alleen stenen stapelen, maar juist met elkaar bouwen aan een samenleving. Met dit verkiezingsprogramma kiezen we duidelijk voor samenwerking. Tussen gemeente en samenleving, met medeoverheden en tussen ondernemers en inwoners onderling. We denken mee, we luisteren, we maken mogelijk.

Dit verkiezingsprogramma is mede tot stand gekomen met input van anderen. Wij willen iedereen die heeft meegewerkt en meegedacht bedanken, waaronder de leden van VVD Noordoostpolder, de huidige fractie in de gemeenteraad, en talloze organisaties die ons wisten te vinden om hun speerpunten aan te leveren.

Namens de verkiezingsprogrammacommissie,

Jasper van Os
Linda Verduin

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave.....	3
Hoofdstuk 1. Wonen en leefomgeving.....	4
1.1 Wonen en volkshuisvesting.....	4
1.2 Openbare ruimte, groen en water	5
Hoofdstuk 2. Ondernemen en werken	6
2.1 Ondernemen	6
2.2 Werken en meedoen	7
2.3 Bruisend Noordoostpolder	7
Hoofdstuk 3. Bereikbaarheid en duurzaamheid	8
3.1 Snel en veilig van A naar B	8
3.2 Schone en duurzame toekomst	9
Hoofdstuk 4. Opgroeien, onderwijs en cultuur	10
4.1 Opgroeien en jong zijn	10
4.2 Onderwijs	10
4.3 Cultuur en erfgoed.....	11
Hoofdstuk 5. Gezond zijn en blijven	12
5.1 Zorgvoorzieningen.....	12
5.2 Sport en beweging	13
Hoofdstuk 6. Veiligheid en vrijheid	14
6.1 Openbare orde en veiligheid	14
6.2 Criminaliteitsaanpak.....	15
Hoofdstuk 7. Financiën en bestuur	16
7.1 Financiën	16
7.2 Moderne en toegankelijke overheid	17

Hoofdstuk 1. Wonen en leefomgeving

1.1 Wonen en volkshuisvesting

Een huis is meer dan een dak boven je hoofd. Wonen is de basis voor een gelukkig leven. Je spreekt er af met vrienden, kan er een gezin stichten of een thuiswerkplek inrichten. Voor te veel mensen is een huis echter onbereikbaar geworden. We willen de woonvriendelijkste gemeente van Flevoland zijn. We zetten ons in voor voldoende en betaalbare woningen voor starters, gezinnen, senioren en jongeren. We combineren inbreiding in bestaande buurten met uitbreiding aan de randen Emmeloord en de dorpen, zodat er ruimte is voor iedereen.

- ▶ We creëren een **woonloket**, zowel digitaal als fysiek. Hier kunnen inwoners en bedrijven terecht met al hun vragen rondom bouwen, verbouwen en ontwikkelen van woningen.
- ▶ Om meer woningen te kunnen bouwen kiezen we voor **soepelere procedures** voor nieuwbouw. Ook moeten inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden ze hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen.
- ▶ Het **bouwtempo** moet aansluiten bij de **reële woningbehoefte** van onze huidige en toekomstige inwoners, zowel in Emmeloord als in de dorpen. Hierdoor kunnen onze inwoners gaan of blijven wonen waar ze graag willen en houden we de leefbaarheid in stand.
- ▶ Aanvragers mogen verwachten dat **vergunningen binnen de wettelijke termijn** door de gemeente worden afgehandeld.
- ▶ Woningbouw koppelen we aan **economische ontwikkelingen**. Door de woningbouw strategisch af te stemmen op de behoeften van de **regionale arbeidsmarkt** en economische groei, in samenwerking met bedrijven en door flexibele planvorming en investeringen in infrastructuur. Er moeten voldoende woningen zijn voor onze **huidige en toekomstige werknemers**.
- ▶ De klimaatverandering vraagt om **duurzame oplossingen** in de woningbouw. Dit betekent energiezuinige woningen, gebruik van duurzame materialen en aandacht voor groene ruimtes in woonwijken.
- ▶ De stijgende huizenprijzen en huurprijzen maken het voor veel mensen, waaronder jongeren en mensen met een lager tot gemiddeld inkomen, moeilijk om een geschikte woning te vinden. Onze gemeente moet zich inzetten voor **meer betaalbare woningen**, in zowel de koop- als de huursector.
- ▶ Er is behoefte aan een divers woningaanbod dat aansluit bij de verschillende levensfasen en behoeften van mensen. Dit betekent dat er ook ruimte moet zijn voor **alternatieve woonvormen** zoals tiny houses, containerwoningen en mantelzorgwoningen.
- ▶ Wij creëren meer mogelijkheden voor **wonen op vrijgekomen boerenerven**. Dit is goed voor het woningaanbod en voor de leefbaarheid in het buitengebied. Daarbij wordt de bestaande (agrarische) bedrijvigheid niet belemmerd en worden er in het buitengebied geen extra regels opgelegd.
- ▶ Voor **senioren** geven wij ruimte aan ontwikkelingen die aantrekkelijke woningen, zoals appartementen, andere woonvormen en sociale projecten van wonen met zorg, zodat ouderen **zo lang mogelijk zelfstandig** kunnen blijven wonen. Dat bevordert doorstroming en maakt ruimte voor gezinnen.
- ▶ Door **erfpachtconstructies** in te zetten, kan de gemeente Noordoostpolder de initiële kosten voor zowel projectontwikkelaars als kopers verlagen, waardoor bouwen en wonen betaalbaarder wordt.
- ▶ **Huurkoop** inzetten om starters te ondersteunen door hen de mogelijkheid te bieden om eerst een woning te huren tegen een vastgestelde prijs, waarbij een deel van de huur later als aanbetaling dient voor de aankoop van diezelfde woning binnen een afgesproken termijn.
- ▶ **Sociale huur** moet gericht zijn op de behoefte. We maken prestatieafspraken met onze woningcorporaties **passend bij de vraag** binnen onze gemeente.

- ▶ We willen **huurders** van sociale huurwoningen de kans geven om hun **woning te kopen**, zodat zij vermogen kunnen opbouwen. Dit stimuleert doorstroming en biedt woningcorporaties de mogelijkheid om met de opbrengst nieuwe sociale huurwoningen te bouwen.
- ▶ Wij geven **geen voorrang aan statushouders** bij sociale huurwoningen. Om dat te kunnen realiseren gaan we in gesprek met provincie en Rijk om de taakstelling aan te pakken. Zolang de taakstelling nog bestaat, zorgen we voor tijdelijke, flexibele huisvesting.
- ▶ De **starterslening** is een effectief instrument gebleken om starters aan een huis te helpen. We blijven dit evalueren en maken **meer geld beschikbaar** als dat nodig is.

1.2 Openbare ruimte, groen en water

De openbare ruimte moet veilig, leefbaar en bereikbaar zijn. We willen voldoende vergroening, parkeerplekken en speelplekken die aansluiten bij de behoeften van de wijkbewoners. Groene wijken bieden een mooie omgeving, verminderen hittestress, en geven ruimte om te sporten, spelen en recreëren. Onze natuur draagt bij aan ons welzijn. We spannen ons in voor herstel en behoud van de natuur, realistisch natuurbeleid en de versterking van biodiversiteit. Dat is ook van belang voor onze economie.

- ▶ Bij elke nieuwe ontwikkeling van wijken zorgen we voor een **groene omgeving** passend bij de identiteit van de Noordoostpolder.
- ▶ Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners, ondernemers en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en te onderhouden worden aangemoedigd.
- ▶ **Geluidsoverlast en afvaldumping** worden stevig beboet. Handhavers worden goed getraind en uitgerust om effectief op te treden tegen overtreders.
- ▶ Bij nieuwbouwwijken zorgen we voor **voldoende parkeerplekken** die aansluiten bij de behoeften van bewoners en bezoekers. Automobilisten worden niet weggejaagd.
- ▶ Natuur is belangrijk en verdient bescherming. Omdat onze ruimte schaars is, blijven we kritisch kijken naar wat **realistisch natuurbeleid** is, met een juiste balans tussen wonen, ondernemen en recreëren. Daarbij offeren we geen waardevolle landbouwgrond op voor nieuwe natuur.
- ▶ Bedrijven kunnen helpen natuur en milieu te beschermen. Dit biedt kansen voor bedrijven. Wij geloven er daarom niet in dat het zin heeft om extra milieuregels op te leggen of met subsidies te strooien. Milieuvervuiling pakken we aan.
- ▶ De gemeente zoekt de samenwerking op met het waterschap om wateroverlast te helpen verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Bij bouwplannen, weg- en natuuronderhoud wordt rekening gehouden met **bodem- en waterbeheer**: beter vasthouden van water, tegengaan van verspilling en stimuleren van hergebruik van water.

Hoofdstuk 2. Ondernemen en werken

2.1 Ondernemen

We zijn trots en zuinig op onze lokale ondernemers. Lokale ondernemers zorgen voor banen, sponsoren lokale verenigingen, dragen bij aan innovatie en aan het behoud van vitale bedrijventerreinen en bruisende winkelstraten. We zetten ons als MKB-vriendelijkste gemeente van de Regio Zwolle in voor een klimaat waarin ondernemerschap kan bloeien, met ruimte voor initiatief en samenwerking. We zijn trots op de rol die de ondernemersverenigingen hierin spelen. Samen werken aan een sterke lokale economie: daar zijn we in Noordoostpolder goed in.

- ▶ Een goede **samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en de gemeente** is fundamenteel voor een **gezonde lokale economie** en arbeidsmarkt. We blijven hier sterk op inzetten door te faciliteren en als gemeente zelf ook actief deel uit te maken van deze samenwerking. Dit geldt ook voor de regionale samenwerking, zowel in Regio Zwolle als in de provincie Flevoland.
- ▶ We richten ons op **innovatie** en ondersteuning van het mkb om bedrijven **concurrerend, wendbaar en weerbaar** te maken, vooral in tijden van arbeidsmarktkrapte en stijgende kosten. Dit doen we door samenwerking tussen ondernemers te stimuleren (onder andere middels clustervorming), door innovatie te faciliteren en door regionale verbinding te optimaliseren.
- ▶ We blijven continu in gesprek met onze ondernemers om waar mogelijk **procedures, werkwijzen en regels zo eenvoudig mogelijk** te maken.
- ▶ De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan **lokale ondernemers** binnen de mogelijkheden van de wet.
- ▶ We zijn doeners! Daarom is onze **ondernemersdienstverlening** actiegericht. We hebben **korte lijnen** met onze ondernemers, onder meer door onze accountmanagers.
- ▶ We koesteren en stimuleren ons **innovatief vermogen**. Denk hierbij aan de landbouw en aanverwante bedrijven, maar ook aan onze hightech campus MITC.
- ▶ **Aantrekkelijke winkelcentra en bedrijventerreinen** versterken onze lokale economie en zijn een visitekaartje voor onze gemeente. Ze bieden een veilige en levendige omgeving voor inwoners en ondernemers. Samen met de ondernemers kijken we hoe we deze gebieden **aantrekkelijk en veilig** kunnen houden of maken.
- ▶ In de **dorpen** en in het **buitengebied** is behoefte aan ruimte om te ondernemen en aan werkgelegenheid. Ook hier blijven we **ondernemerschap stimuleren**. Dit komt de leefbaarheid ten goede.
- ▶ Noordoostpolder is van oudsher een **agrarisch gebied** waar we zuinig op zijn. Daarom stellen we een **landbouwvisie** op om de toekomst van de agrarische sector en aanverwante bedrijven te omschrijven en veilig te stellen. Deze bedrijven zijn cruciaal en horen in onze gemeente thuis.
- ▶ Boeren mogen hun **erven en grond** gebruiken voor verschillende doeleinden, zoals toerisme, recreatie of **andere bedrijvigheid**. Dit moet uiteraard wel passen in de agrarische omgeving.
- ▶ We geven de ruimte aan agrariërs om hun bedrijven zo in te richten dat zij die op een **innovatieve en vooruitstrevende** manier kunnen runnen. Hierbij geven we ook ruimte aan nieuwe productievormen, bio-based bouwmaterialen en plantaardige eiwitten.
- ▶ **Arbeidsmigranten** zijn van belang voor verschillende sectoren in onze gemeente. Wij vinden het belangrijk dat arbeidsmigranten die bij onze bedrijven werken **goed gehuisvest** worden, bij voorkeur op **grootschalige locaties**. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de bedrijven. Robotisering en automatisering moeten leiden tot minder afhankelijkheid van arbeidsmigranten. Wij stimuleren ondernemers om hier voortvarend mee aan de slag te gaan.
- ▶ **Vergunningen** worden **samengevoegd** of vervangen door een **meldingsplicht**, zoals voor kleine terrassen of objectvergunningen.

2.2 Werken en meedoen

Het uitgangspunt is dat iedereen naar eigen vermogen bijdraagt. Voor wie een reguliere baan niet voor de hand ligt, zetten we in op een werkplek op maat. Dit helpt hen om zelfstandig te blijven en zich verder te ontwikkelen. Als iemand niet wil werken of niet meewerkt aan het verbeteren van zijn situatie, heeft dat gevolgen voor de uitkering. We verwachten dat mensen die een baan krijgen aangeboden, die ook accepteren en zich hiervoor inzetten. Waar nodig ondersteunen wij werkgevers die mensen in dienst nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

- ▶ Iedereen krijgt de ruimte om te werken en vooruit te komen, zonder dat iemand wordt uitgesloten. **Werken moet altijd lonen:** wie vanuit een uitkering een betaalde baan accepteert, gaat erop vooruit en wordt zo gestimuleerd om actief deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. Zo verkleinen we de armoedeval.
- ▶ Sociale voorzieningen helpen je weer op weg. Ze bieden een **springplank naar werk** en maatschappelijke participatie. Daarom kijken we continu kritisch naar alle sociale voorzieningen die er zijn. We blijven deze voorzieningen kritisch beoordelen en waar nodig verbeteren, zodat ze effectief ondersteunen en nooit als doel op zich dienen.
- ▶ Om- en bijscholing richten zich op het versterken van iemands positie op de arbeidsmarkt passend bij iemands sterke punten en talenten. Zo maken we een **duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt mogelijk**.
- ▶ Iedereen moet **op eigen niveau** en in eigen tempo kunnen deelnemen aan de samenleving. We zorgen dat iedereen de ruimte en hulp krijgt om **een bijdrage te leveren**, zodat iedereen weer onderdeel wordt van het maatschappelijke leven en zich vrij voelt om mee te doen. Door actief in te springen op talent, mogelijkheden en inzet, maken we een samenleving waarin iedereen zichzelf kan ontwikkelen en meedoen.

2.3 Bruisend Noordoostpolder

Betrokken ondernemers, toeristische parels en aansprekende evenementen zorgen voor een levendige en aantrekkelijke omgeving. We nemen drempels weg en stimuleren samenwerking om Noordoostpolder écht te laten bruisen en klaar te maken voor de toekomst.

- ▶ Wij zijn trots op de **vrijheid** die ondernemers in de NOP hebben om zelf te bepalen wanneer ze hun winkel willen openen. Die vrijheid moet uiteraard **behouden** blijven.
- ▶ Vergunningen worden sneller en eenvoudiger verleend. De gemeente heeft een **vast aanspreekpunt voor organisatoren** van (sport)evenementen. Deze denkt actief en oplossingsgericht mee. Kleinschalige evenementen krijgen **laagdrempelige veiligheidseisen**. Nieuwe initiatieven van leuke, **aansprekende evenementen** ontvangen wij met open armen.
- ▶ De **toeristenbelasting** blijft **zo laag mogelijk** en de inkomsten worden gebruikt om de **kwaliteit** van recreatie en toerisme te **verbeteren**.
- ▶ Een bruisend stadshart heeft voldoende horecagelegenheden. We willen **meer ruimte voor horeca** en terrassen in het centrum van Emmeloord. We gaan in overleg met horecaondernemers om te bepalen wat zij nodig hebben om hier een succesvolle zaak te vestigen.
- ▶ Om Noordoostpolder nog aantrekkelijker te maken voor bezoekers van buitenaf, zoeken de gemeente en andere betrokken partijen naar samenwerking tussen de verschillende **toeristische trekpleisters**.
- ▶ Onze **bossen** bieden volop mogelijkheden voor recreatie en toerisme. Terreinbeheerders zoals Staatsbosbeheer geven hier samen met de gemeente ruimte voor zodat ondernemers activiteiten kunnen ontwikkelen zoals **outdoor-activiteiten** of het organiseren van bijzondere evenementen.

Hoofdstuk 3. Bereikbaarheid en duurzaamheid

3.1 Snel en veilig van A naar B

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. We willen zonder al te veel gedoe boodschappen kunnen doen, familie en vrienden bezoeken en naar ons werk kunnen gaan. Verkeersveiligheid heeft daarbij onze prioriteit. Of het nu met de auto, fiets, landbouwvoertuig of ander vervoersmiddel is: onze inwoners moeten zich prettig en veilig door onze gemeente kunnen bewegen. Noordoostpolder moet ook goed bereikbaar zijn. Hiervoor trekken we op met buurgemeenten en provincies.

- ▶ Wij vinden goed **onderhoud van de buitenwegen** in de polder essentieel voor de veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid van onze dorpen en het buitengebied. Het is belangrijk om hier de komende jaren meer in te investeren.
- ▶ Ecologisch bermbeheer mag nooit de **verkeersveiligheid** in het gedrang brengen, daarom pleiten wij ervoor dat er bij kruispunten en langs de hoofdstructuur van fietspaden altijd wordt gemaaid.
- ▶ **Parkeren houden we gratis** met voldoende parkeerplaatsen afgestemd op de vraag in het centrum en in de wijken. We kijken hier ook vooruit naar de toekomst en we investeren proactief in voldoende capaciteit.
- ▶ **Parkeernormen** mogen er nooit voor zorgen dat inwoners hun auto niet meer voor de deur van hun huis kunnen parkeren.
- ▶ De komst van de **Lelylijn** met een **station in Emmeloord** is van vitaal belang voor de toekomst van Noordoostpolder.
- ▶ Voor een goede en veilige doorstroming van het verkeer van het noorden van Nederland naar het zuiden, is de **verbreding van de N50** van Hattemerbroek tot aan Ramspol van groot belang. De gemeente en de provincie Flevoland maken zich er hard voor bij het Rijk en de provincie Overijssel om dit gerealiseerd te krijgen. Het is tijd voor actie.
- ▶ Het is belangrijk dat het **openbaar vervoer van goede kwaliteit** is, met een goede verbinding tussen Emmeloord en de dorpen, en de dorpen onderling. Daarin zien we de voordelen van innovatieve en kostenefficiënte vormen van openbaar vervoer, zoals belbussen, Mobility as a Service (MaaS) en deelfietsen.
- ▶ Of het nu met een gewone fiets, een elektrische fiets of een ander vervoersmiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door onze gemeente bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden **ingericht op de toekomst**, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Bij OV-knooppunten plaatsen we voldoende verlichting, stallingen en laadpunten.
- ▶ De gemeente streeft samen met de provincie Flevoland naar passende infrastructuur om al onze **bedrijventerreinen veilig te ontsluiten**. Vooral voor de nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen moet hier aandacht voor zijn.
- ▶ We willen een veilige en goede ontsluiting van de dorpen en het buitengebied door **veilige fietspaden**. Dit is van groot belang om onder meer onze jongeren veilig naar school te kunnen laten gaan. We zorgen ervoor dat er een veilige fietsroute is, niet dat elke route veilig wordt. Waar de verkeersintensiteit daar om vraagt, willen we gescheiden verkeersstromen.

3.2 Schone en duurzame toekomst

We zetten in op een mooie en schone gemeente. Ons klimaatbeleid is pragmatisch, gericht op haalbare, innovatieve en betaalbare oplossingen in het hier en nu, maar ook met het oog op de lange termijn. Bij projecten moeten de kosten tijdig inzichtelijk worden gemaakt voor bewoners en bedrijven, en moet de communicatie transparant zijn.

- ▶ We houden van ons **open landschap**. Op termijn moeten we open het gesprek aangaan over de **toekomstige energievoorziening**, waarbij we redeneren vanuit de **collectiviteitsgedachte**. Als er op termijn gekozen wordt voor extra windmolens om de energievoorziening op peil te houden, dan komen deze in het IJsselmeer terecht.
- ▶ De Noordoostpolder heeft de afgelopen decennia vol ingezet op windenergie en zon op land. Wij stimuleren lokaal gebruik en opslag van **lokaal opgewekte energie**. Bedrijven, dorpen en wijken moeten ruimte krijgen om energie te delen, ondersteund door vergunningen en regionale en provinciale samenwerking.
- ▶ De capaciteit van het **elektriciteitsnetwerk** moet met spoed uitgebreid worden en berekend zijn op de toekomstige behoefte. Dit doen we samen met de netbeheerders.
- ▶ De gemeente speelt een sleutelrol in **verduurzaming** en werkt samen met bewoners, bedrijven en andere overheden om kennis te delen en lokale initiatieven te stimuleren.
- ▶ Klimaatambities worden gecombineerd met andere vraagstukken en **koppelkansen** als: hoe richten we onze wijken in? Hoe gaan we makkelijk van A naar B binnen en buiten de gemeente? En hoe helpen we elke inwoner aan een goede woning?
- ▶ We zien dat onze ondernemers actief en vernieuwend bezig zijn met verduurzaming, en daar samen in optrekken. **Lokale initiatieven** van creatieve ondernemers krijgen daarom de ruimte en waar nodig ondersteuning in de vorm van kennis of geld vanuit het **duurzaamheidsfonds**.
- ▶ Bewoners worden actief betrokken bij **duurzame energieprojecten**.
- ▶ We zien **kernenergie** als een schone energiebron voor de toekomst. Onder de juiste voorwaarden bieden we ruimte voor een kleine modulaire kerncentrale.
- ▶ We zetten proactief in op maatregelen om onze **schoonwatervoorziening** uit te breiden samen met de betrokken partners in de regio. Op deze manier voorkomen we dat ontwikkelingen op het gebied van woningbouw en bedrijvigheid in de nabije toekomst vertraging oplopen.

Hoofdstuk 4. Opgroeien, onderwijs en cultuur

4.1 Opgroeien en jong zijn

Noordoostpolder is een gemeente waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien. Daar zijn we trots op en dat willen we graag behouden. Wanneer het opgroeien niet gemakkelijk gaat is er ondersteuning beschikbaar. Dat doen we het liefst zo dicht mogelijk bij huis, zodat onze jongeren zo normaal mogelijk kunnen opgroeien. Hierbij letten we er goed op dat hulp snel beschikbaar is en dat we niet onnodig stickers met diagnoses plakken. Dit noemen we normaliseren. Het voorkomen van zwaardere hulp door middel van preventie staat voorop.

- ▶ Ouders zijn verantwoordelijk voor het **opvoeden** van hun kinderen. Waar het opvoeden en opgroeien niet gemakkelijk gaat is er **ondersteuning** beschikbaar. Dat doen we het liefst zo dicht mogelijk bij huis, samen met ouders en kinderen.
- ▶ Vervelende momenten horen bij het leven. Ouders, verzorgers en professionals spelen een belangrijke rol in het uitdragen dat het erbij hoort om je soms even niet oké te voelen. Er moet een goede balans zijn tussen wat **normaal** is en waar jeugdhulp nodig is.
- ▶ **Preventie staat voorop.** Zo voorkomen we dat we zwaardere hulp moeten bieden. Dit betekent dat we problemen bij kinderen en gezinnen zo vroeg mogelijk willen signaleren. Huisartsen, scholen, sportclubs, sociale teams en andere **ketenpartners** spelen hierin een belangrijke rol. We werken als gemeente met hen samen hierin. Waar mogelijk versterken we deze preventieve aanpak. Het onderwijs heeft hierbinnen een speciale plek: daarom investeren we als gemeente samen met het onderwijs in **vroegtijdige signalering** en preventieve aanpak van (mogelijke) problemen in de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Ouders kunnen laagdrempelig met vragen terecht bij het sociaal loket van de gemeente Noordoostpolder.
- ▶ De stijgende kosten van jeugdzorg vragen om gerichte actie. Jeugdhulp moet **gericht, effectief en betaalbaar** zijn. We nemen als gemeente een strakke regie als het gaat om de jeugdzorg. We zijn kritisch over wat we als gemeente wel of niet bekostigen. We betalen eerlijke tarieven en doen geen zaken met zorgcowboys.
- ▶ Jeugdhulp vanuit de Jeugdwet wordt **duidelijk afgebakend**. Dit voorkomt dat kinderen hulp voor zaken krijgen die horen bij normaal opgroeien en dat jeugdigen onnodig in zware zorgtrajecten belanden. Daarnaast vergoeden we als gemeente alleen hulpverlening waarvan wetenschappelijk is bewezen dat het werkt.

4.2 Onderwijs

Onderwijs is investeren in de toekomst. Goed onderwijs (inclusief voorschoolse educatie) geeft kinderen gelijke kansen, leert hen kennis en vaardigheden, en brengt hen normen, waarden en digitale vaardigheden bij. De hele samenleving heeft baat bij goed onderwijs, daarom moet het onderwijs van goede kwaliteit zijn. Er vindt intensieve samenwerking plaats tussen onderwijsbesturen en de gemeente op thema's als gelijke kansen, gezondheid en sociale veiligheid. We zijn trots op de VO-campus die gebouwd gaat worden, waar onze leerlingen in het voortgezet onderwijs gezamenlijk in een modern gebouw eigentijds onderwijs gaan krijgen.

- ▶ School is een **veilige plek** waar leerlingen zich thuis moeten voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een belangrijke taak in het **signaleren van problemen** met leerlingen en/of gezinnen.
- ▶ We streven naar een **zo breed mogelijk onderwijsaanbod** in Noordoostpolder zodat jongeren de polder niet hoeven te verlaten voor een vervolgopleiding na de middelbare school. Het gaat

hierbij om een breed aanbod van vakopleidingen op mbo-niveau en op **innovatieve samenwerkingsvormen met het hbo en universiteiten**.

- De gemeente ondersteunt scholen actief om leerlingen in het onderwijs te houden en om met een diploma van school te gaan. **We accepteren geen thuiszitters.**
- We werken als gemeente intensief samen met scholen, werkgevers en ondernemers voor een **goede overgang van school naar werk**. Het onderwijs beweegt mee met een veranderende **arbeidsmarkt** zodat de **aansluiting** goed blijft. Daarnaast zorgen werkgevers en ondernemers dat het onderwijs voldoende gevoed wordt, dat stages beschikbaar zijn en leerlingen zich voldoende kunnen oriënteren op werk.
- Moderne, veilige en duurzame schoolgebouwen** zijn essentieel voor een fijne en toekomstgerichte leeromgeving en zijn een visitekaartje voor onze gemeente. We blijven hierin investeren. Schoolgebouwen en buitenruimtes worden waar mogelijk en wenselijk ook breder beschikbaar gesteld voor andere **sociaal-maatschappelijke activiteiten**.

4.3 Cultuur en erfgoed

Innovatiekracht en ondernemerschap in de culturele sector worden actief gestimuleerd. Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aantrekkelijk aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Hierin spelen horeca, musea, de bibliotheek en dorps- en buurthuizen een belangrijke rol. In Noordoostpolder is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Culturele instellingen die ouderen, jongeren en nieuwkomers met een status betrekken bij kunst en cultuur, bevorderen maatschappelijke verbinding en inclusie.

- We zetten het geld voor cultuur zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze **verantwoording afleggen** over hoe zij gemeenschapsgeld besteden.
- Als voorwaarde voor subsidie verwachten we een **bijdrage aan een maatschappelijk doel** en dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten.
- De gemeente **promoot** actief **lokaal erfgoed** en cultuur, bij zowel inwoners als bezoekers. We zijn trots op onze historie en ons erfgoed. We gaan hier zuinig mee om en behouden dit. We geven dit actief mee aan onze jongeren en nieuwe inwoners. We vertellen het verhaal van (het ontstaan van) de Noordoostpolder in de **Poldertoren**.
- De status van Werelderfgoed is geen garantie dat een locatie een publiekstrekker wordt. We zijn voorstander van een **Werelderfgoedcentrum** op het voormalig eiland Schokland. Een Werelderfgoedcentrum moet aantoonbaar leiden tot meer bezoekers. Dit is de plek waar we het **verhaal van Schokland** vertellen en **beleefbaar** maken.
- Cultuurvoorzieningen moeten **goed gehuisvest** zijn, passend bij hun financiële positie. We willen ook graag (flexibele) ruimte bieden aan **cultuurmakers**.

Hoofdstuk 5. Gezond zijn en blijven

5.1 Zorgvoorzieningen

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Dat kan gaan over medische zorg, maar ook over psychische zorg, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp of mantelzorg. We gaan uit van eigen kracht en regie van onze inwoners. Het is normaal dat familie, burens en vrijwilligers elkaar helpen. Als dat niet lukt staan professionele zorgmedewerkers klaar met hulp die zo dicht mogelijk bij huis wordt georganiseerd. De inzet van zorgprofessionals moet terecht komen bij degenen die dat het hardst nodig hebben. Bij de inkoop van zorg kijken we zorgvuldig naar kwaliteit en betaalbaarheid.

- ▶ We zetten in op de **zorg die nodig is**, maar blijven oog houden voor **zelfredzaamheid**. Hoe meer je zelf kan doen, hoe beter.
- ▶ Het **zorgaanbod** binnen de gemeente Noordoostpolder staat onder druk. Het is onwenselijk dat onze inwoners voor passend zorgaanbod te ver moeten reizen. Zorg wordt bij voorkeur georganiseerd **dicht bij mensen** die hulp nodig hebben, met steun uit de directe omgeving. Dit houdt het vertrouwd, voorkomt duurdere zorg en maakt **zorg toegankelijk**. We zetten in op passende ondersteuning in dorpen en wijken, met gebruik van **innovatie en digitale hulpmiddelen**.
- ▶ Als volwassenen, kinderen of gezinnen **zwaardere zorg en ondersteuning** nodig hebben, helpen we hen daarheen op weg. Hierbij speelt het **sociaal loket** van de gemeente een centrale rol. Ook kunnen onze inwoners terecht bij huisartsen en praktijkondersteuners. Zij bieden ondersteuning of verwijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- ▶ Ziekenhuizen, huisartsen, thuiszorg, wijkverpleegkundigen en andere zorgaanbieders werken intensief samen om **efficiënte en effectieve ondersteuning** te bieden. Naast zorgverlening is **zorginnovatie** hierbij een belangrijk thema, zodat zorg voor iedereen beschikbaar blijft. Het toekomstige **zorgaanbod aan de Urkerweg** moet hierin qua gezondheidszorg een centrale plek innemen met een breed aanbod passend bij de zorgvragen van onze inwoners, inclusief **spoedzorg**.
- ▶ **Mantelzorgers** verdienen steun en waardering. Als het nodig is moeten zij af en toe ontlast worden, zodat zij hun belangrijke taak kunnen blijven vervullen.

5.2 Sport en beweging

Sport zorgt voor verbinding en welzijn. Sport geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Sporten en bewegen is belangrijk voor iedereen, van jong tot oud. Het draagt bij aan een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Daarom stimuleren we sport en beweging als vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven, door samen te werken met scholen, verenigingen en maatschappelijke instellingen.

- ▶ **Iedere inwoner** moet kunnen bewegen. We zorgen voor **voldoende plekken** om buiten te spelen en te sporten, zodat jong en oud actief kunnen zijn.
- ▶ Geen kind mag buitenspel staan. We **ondersteunen financieel** bij het sporten van kinderen als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ▶ **Sportfaciliteiten** worden zoveel mogelijk **multifunctioneel** ingezet. Hierdoor kunnen meer inwoners profiteren van de beschikbare voorzieningen.
- ▶ Sport moet **voor iedereen toegankelijk** zijn, dus ook voor inwoners met een beperking. Iedereen mag meedoen. Wij vragen onze sportaanbieders om hier zorg voor te dragen.
- ▶ We zijn trots op de sportevenementen die binnen de gemeente Noordoostpolder worden georganiseerd. Als gemeente werken we samen met organisaties van **aansprekende sportevenementen** om dit voor elkaar te blijven krijgen en waar mogelijk uit te breiden. Het vergunningstraject moet eenvoudig zijn, met mogelijkheid voor **meerjarige vergunningen**. We zetten Noordoostpolder daarmee op de kaart.

Hoofdstuk 6. Veiligheid en vrijheid

6.1 Openbare orde en veiligheid

Vrijheid en je veilig voelen vormen de basis voor een gelukkig leven, zowel voor inwoners, ondernemers als bezoekers. Daarom blijft de gemeente in gesprek met inwoners, ondernemers en bezoekers om knelpunten en eventuele interventies beter in kaart te brengen.

- ▶ De politie grijpt in als regels worden overtreden. **Overlastgevers worden stevig aangepakt** en wanneer nodig uit huis gezet.
- ▶ Politie, brandweer en ambulances staan 24 uur per dag paraat en zijn **snel bereikbaar** in noodsituaties. De **hulpdiensten** zijn op tijd als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen. De **aanrijtijden** in het buitengebied blijven een aandachtspunt. Vanwege de grote afstanden in de Noordoostpolder moeten de brandweerposten in de dorpen gehandhaafd blijven. Wij zijn **trots op onze vrijwilligers** en zijn dan ook blij dat zij nieuwe kazernes krijgen.
- ▶ Wij willen meer inzetten op handhaving van de openbare orde en willen daarvoor **meer boa's**.
- ▶ Inwoners dragen bij aan buurtveiligheid met **buurtpreventie**-appgroepen. Wijkagenten en onze IGW-ers (Integraal Gebiedsgerichte Werkers) werken hier samen met onze inwoners aan.
- ▶ Als er signalen zijn dat onze handhavers **meer of andere middelen** nodig hebben om hun werk goed en veilig te doen, overwegen we deze middelen beschikbaar te maken. Denk hierbij aan **wapenstok, pepperspray, cameratoezicht en bodycams**.
- ▶ **Cameratoezicht** vergroot de pakkans en biedt monitoring op risicoplekken. Ook kan cameratoezicht de veiligheid en het **veiligheidsgevoel** vergroten. Er gaat een preventieve werking van uit en camerabeelden kunnen worden gebruikt bij de opsporing, bijvoorbeeld bij diefstal van apparatuur uit landbouwvoertuigen.
- ▶ Het politiekeurmerk **Veilig Wonen** en het **Keurmerk Veilig Ondernemen** helpen bij inbraakpreventie en worden actief gepromoot door de gemeente.
- ▶ **Preventiecampagnes** beschermen onze inwoners en ondernemers tegen online misleiding en criminaliteit en geven hen informatie over het doen van aangifte.
- ▶ Vanwege alle gebeurtenissen in de wereld zorgen we voor voldoende **middelen en expertise** om inwoners snel en adequaat te beschermen en ondersteunen bij een **crisis**.
- ▶ Snelle hulp en duidelijke **meldpunten** helpen slachtoffers van **huiselijk geweld**. Daders worden uit huis geplaatst, niet slachtoffers.
- ▶ Overtreders kunnen **gebiedsverboden** krijgen als zij zich niet aan afspraken houden. Zo waarborgen we de veiligheid in de openbare ruimte.

6.2 Criminaliteitsaanpak

Omdat mensen om verschillende redenen in crimineel gedrag vervallen, is het belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De veiligheidspartners kunnen het niet alleen, alertheid van de samenleving is nodig om ondermijning te herkennen en aan te pakken.

- ▶ Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente blijft **scherp op ondermijning** en witwaspraktijken en zet hier samen met haar **veiligheidspartners** vol op in. We weigeren vergunningen of trekken deze in als deze misbruikt worden voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ Inwoners, ondernemers en ambtenaren zijn de ogen en oren van de samenleving. We maken hen **bewust** van de verschillende vormen van ondermijning en hoe zij deze kunnen herkennen en melden.
- ▶ De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij kan gebruiken om Noordoostpolder veiliger te maken, zoals het **sluiten van drugspanden**. We willen dat hij deze bevoegdheden ook daadwerkelijk gebruikt om de openbare orde te handhaven en overlast te bestrijden.
- ▶ Door **zichtbare wijkagenten** die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in dorpen, wijken en het buitengebied tegen.
- ▶ Boa's pakken kleine vergrijpen aan en verhalen schade op daders, waarbij boete-inkomsten zoveel mogelijk terugkomen bij de gemeente.
- ▶ Om te voorkomen dat er **herhaling van crimineel gedrag** plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren **meedoen in de samenleving** voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.
- ▶ In onze gemeente moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we **discriminatie** en geweld op basis van afkomst, geslacht, godsdienst, levensovertuiging, geaardheid of op welke grond dan ook keihard aan en zorgen we ervoor dat het doen van **aangifte zo makkelijk mogelijk** wordt gemaakt.

Hoofdstuk 7. Financiën en bestuur

7.1 Financiën

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld, opgebracht door inwoners en ondernemers, wordt verstandig en zuinig besteed. Het is belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld. De begroting moet altijd sluitend zijn. Als dit niet lukt, kijken we eerst waar we kunnen besparen, voordat we de lasten verhogen. We streven naar een kleine, efficiënte lokale overheid.

- ▶ Wij zorgen ervoor dat de **lasten** voor zowel onze inwoners als onze ondernemers **zo laag mogelijk** blijven. Wij accepteren het verhogen van lokale lasten als de onroerendezaakbelasting (ozb) om de begroting sluitend te krijgen niet.
- ▶ In ons afvalbeleid zoeken we naar de **beste balans tussen kosten, dienstverlening en milieuresultaat**. De afvalketen is volop in beweging. Dit betekent dat de huidige keuze voor het recycletarief niet per definitie de beste keuze voor de toekomst is. We blijven alert op **andere manieren van afvalinzameling** en bijbehorende kosten.
- ▶ Financiële uitdagingen vragen om **duidelijke keuzes**. De gemeente moet **focus** hebben op haar **kerntaken**, en dus wettelijke taken optimaal uitvoeren. Dit betekent snelle vergunningverlening, woningbouwontwikkeling, zorg voor kwetsbaren en een veilige leefomgeving. Lokale extra uitgaven, moeten aantoonbaar iets extra's opleveren voor onze inwoners en ondernemers. Als we **extra taken** opgelegd krijgen van het Rijk, moeten daar **voldoende middelen** tegenover staan.
- ▶ Aan subsidiepotten wordt een maximum gesteld. **We zetten subsidies gericht in** waar de euro maatschappelijk het meest effectief is. Subsidies worden regelmatig doorgelicht en waar nodig worden subsidieplafonds aangepast of subsidies geschrapt.
- ▶ **We investeren niet in commercieel vastgoed**. Ten aanzien van maatschappelijk vastgoed werken we met een **langetermijnplanning**. Dit is essentieel en wordt jaarlijks bijgesteld.
- ▶ Elk jaar wordt 25% van de **begroting doorgelicht** met vragen als: waar gaat het geld heen en kan dit efficiënter besteed worden? Deze jaarlijkse begrotingscontrole vergroot **transparantie en effectiviteit**.
- ▶ Samenwerking in **gemeenschappelijke regelingen** kan kosten besparen en efficiëntie verhogen. We blijven wel **scherp op de kosten** van deze regelingen, waarbij we streven naar minimale overhead.
- ▶ Als we **reserves** instellen, doen we dat voor **specifieke doeleinden** en met een **helder tijdspad**.

7.2 Moderne en toegankelijke overheid

Het belang van inwoners en ondernemers staat bij ons altijd voorop. Helder taalgebruik, slimme inzet van digitale middelen, eenvoudige procedures en inwoners betrekken bij ontwikkelingen dragen bij aan meer vertrouwen in de overheid.

- De gemeente communiceert in **eenvoudige taal** en zo visueel mogelijk. Zo kan iedereen eenvoudig met de gemeente communiceren en snappen waar het over gaat. Voor een aantal specifieke diensten, zoals ondernemen, wonen en evenementen is er een **direct contactpersoon** voor onze inwoners en ondernemers.
- Aanvragen** voor producten of vergunningen zijn **digitaal in te dienen en te volgen**, zodat inwoners en ondernemers altijd weten waar ze aan toe zijn.
- Het **vergunningstraject** is vernieuwend, modern en voorziet in een adequaat proces van vraag en antwoord. **De wettelijke termijnen worden niet overschreden**.
- De gemeente biedt **digitale ondersteuning** waar het kan en **persoonlijke hulp** waar het moet. Hierdoor kunnen inwoners zelf kiezen welke vorm van dienstverlening het beste bij hen past. Het gemeentehuis kent ook **openingstijden buiten kantooruren** voor zaken die je niet digitaal kunt of wilt regelen.
- De gemeente zet op een veilige manier **technologie zoals AI** in om inwoners en ondernemers sneller en beter te helpen bij hun vragen en behoeften. Hierbij houden we oog voor veiligheid van persoonsgegevens en **privacy** van de informatie.
- We vinden een **transparante overheid** belangrijk. De gemeente informeert haar inwoners actief over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
- We benutten zoveel mogelijk het enthousiasme van de samenleving. Daarom zitten we **initiatieven van inwoners**, ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen.
- Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt actief betrokken. Daarbij schept de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan **draagvlak** en **beter beleid**. We bieden onze inwoners kansen om mee te praten over aanpassingen in hun nabije leefomgeving. Initiatiefnemers krijgen daarmee de mogelijkheid om ontwikkelingen te realiseren waarbij de gemeente een **meedenkende houding** heeft in plaats van een belemmerende.